

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **S. F.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2021, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 29. 12. 2021 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 22. 6. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 540/2020 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno (dále jen „OSSZ“) ze dne 27. 5. 2021, pracovní schopnost žalobce poklesla pouze o 30 %.
2. Žalobce namítal, že k posouzení zdravotního stavu žalobce došlo již několikrát bez vyžádání posudků praktického i odborných lékařů, bez zohlednění nových zpráv a nálezů a v nepřítomnosti žalobce a navíc vždy s dost odlišnými závěry. Žalobce poukázal na to, že

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

v loňském roce mu byl uznán pokles pracovní schopnosti o 20 %, letošní rok na jaře už o 30 % a v létě po námitce pouze 10 % invalidity z potřebných 35 %. Žalobce tak navrhoval zrušit napadené rozhodnutí a vrátit ho žalované k novému rozhodnutí.

3. Žalovaná nejprve zrekapitulovala průběh správního řízení a dále uvedla, že vycházela z odborného posudku ze dne 6. 10. 2021, přičemž důvodem uznání invalidity nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobce, vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a svého zdravotního stavu, ale pouze posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři dle platné vyhlášky o invaliditě. S ohledem na námitky žalobce žalovaná také navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“). Pro případ, že by nebyla prokázána invalidita žalobce, navrhla žalobu zamítnout.
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídít, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobce se dovolával zejména závěrů pro něj příznivého posudku posudkové komise MPSV.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 19. 4. 2021 žádost o přiznání invalidního důchodu.
6. V posudku o invaliditě ze dne 27. 5. 2021, č. j. LPS/2021/1542-KL_CSSZ vypracovaném Českou správou sociálního zabezpečení dospěl posudkový lékař k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je ankylozující spondylitida II. stupně zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 3b přílohy k vyhlášce s. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky neměnila.
7. S odkazem na závěr posudku posudkového lékaře OSSZ vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 22. 6. 2021, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění žádost žalobce zamítla.
8. Žalobce prvostupňové rozhodnutí napadl námitkami, a v nich uvedl, že v době podání žádosti dne 19. 4. 2021 mu bylo sděleno, že si žalovaná vyžádá zdravotní posudek praktického lékaře a že bude moci žalobce předložit nové zprávy, což se ovšem nestalo. Byly použity zprávy z předchozí žádosti žalobce a z žádosti o prodloužení výplaty nemocenských dávek. Žalobce žádal o opětovné posouzení s přihlédnutím k diagnózám a závěrům zpráv. K námitkám připojil lékařské zprávy a odkázal také na originál zdravotnické dokumentace, kterou má k dispozici jeho praktický lékař.
9. Posudková lékařka žalované v nepřítomnosti žalobce zpracovala posudek ze dne 6. 10. 2021, a to na základě lékařských zpráv jako posudkový lékař OSSZ a dále na základě lékařských zpráv, které k námitkám doložil žalobce. Uzavřela odlišně od závěrů posudkového lékaře OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je postižení kosterní soustavy, ankylosující spondylitida, což odpovídá zdravotnímu postižení uvedeném v kapitole XIII., odd. E, položce 3a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10 % s tím, že procesní míra poklesu

pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nezměnila. V posudku je uvedena informace, že v založené dokumentaci nebyl uveden rozsah pohyblivosti v kloubech).

10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 21. 10. 2021, jež žalobce převzal dne 1. 11. 2021, námitky zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti se nejedná o invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 12. 4. 2022. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a byl vyšetřen odbornou lékařkou z oboru neurologie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že žalobce má cca 20 let potíže s pohybovým aparátem a od roku 1993 je léčen pro seronegativní spondylartritidu HLAB 27 pozitivní. V minulosti byl dvakrát léčen přípravkem Sulfasalatyn s dobrým efektem. Od ledna 2019 byla zahájena terapie přípravkem Cosentyx. Dokumentováno je kolísání aktivity onemocnění v čase podle údajů BASDAI (diagnostický test umožňující určit účinnost farmakoterapie při léčbě ankylozující spondylitidy). Dokumentována je dále artróza kyčelních kloubů I. – II. stupně a artrotické změny drobných ručních kloubů. V době rozhodné pro posouzení byl žalobce léčen na revmatologii pro Bechtěrevovu chorobu (ankylozující spondylartritidu). Dokumentována byla coxartroza II. stupně oboustranně a polytopní vertebrogenní algický syndrom – Cm, Th, Ls páteře na podkladě degenerativních změn a artróza drobných ručních kloubů. Žalobce má trvale problémy s ranní ztuhlostí, největší obtíže jsou ráno, v čase progredují. Dále byla v objektivním nálezu dokumentována akrálně snížená flexe a síla prstů, omezení hybnosti velkých kloubů a omezení hybnosti páteře. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla ankylozující spondylitida II. stupně, HLAB 27 pozitivní. Přítomna byla coxartroza II. stupně oboustranně a VAS polytopní – C, Th, Ls páteře na podkladě degenerativních změn a artróza drobných ručních kloubů. Posudková komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 3c (Ankylozující spondylitida se středně těžkým funkčním postižením) a činila 30 %. Komise přitom hodnotila pokles na dolní hranici procentního rozmezí vzhledem k doloženému objektivnímu stavu posuzovaného. Vzhledem k charakteru vykonávané práce pak komise navýšila pokles pracovní neschopnosti o 5 %, celkem tedy na 35 %, což odpovídá prvnímu stupni invalidity. Datum vzniku invalidity I. stupně komise stanovila lékařskou zprávou Revmatologického ústavu ze dne 11. 3. 2021, která dokládá nikoliv plnou stabilizaci choroby při BASDAI 6,68 (při jasně kolísající hodnotě testu v předešlých i následujících vyšetřeních). Platnost posudku byla stanovena natrvalo.
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.

14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nescítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace a při svém jednání přeshetřila zdravotní stav žalobce odborným lékařem. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl E, položku 3c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 až 40 %. Komise stanovila pokles na dolní hranici tohoto rozmezí, tj. ve výši 30 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 5 %, a to s ohledem na charakter vykonávané práce. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního

postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity třetího stupně nikterak nezpochybnili.

17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 12. 4. 2022. Podstatné je zejména to, že posudková komise přihlédla k jasně kolísající hodnotě BASDAI, která byla při vyšetření dne 11. 3. 2021 dokonce 6,68 a dále poukázala i na onemocnění kyčlí (coartroza II stupně) a páteře (VAS polytopní – C, Th, Ls páteře) a zaznamenána byla též artróza drobných ručních kloubů. Přičemž posudková lékařka žalované se k hodnotě BASDAI 6,68 ze dne 11. 3. 2021 nijak nevyjádřila, ačkoli zařadila zdravotní postižení žalobce podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 3a), kde je výslovně uvedeno, že hodnota BASDAI je trvale < 4,0, čemuž hodnota naměřená při vyšetření dne 11. 3. 2021 neodpovídá. V posudku posudkové lékařky žalované je také uvedeno, že údaje o artróze kyčelních kloubů 2. stupně neuvádí rozsah pohyblivosti v kloubech, tj. nebyla známa informace o omezení pohyblivosti těchto kloubů, přitom ale rozsah omezení pohyblivosti kloubů je jedním z posudkových hledisek podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 3. Žalovaná přitom posuzovala žalobce v jeho nepřítomnosti, tak si tento chybějící údaj nemohla doplnit na základě vyšetření žalobce. Posudková komise MPSV výše uvedená posudková hlediska (BASDAI i omezení pohyblivosti zohlednila) a dospěla tak k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položka 3c a procentní míra poklesu pracovní schopnosti činila 30 %, přičemž k tomuto ještě započítala posudková komise pokles pracovní schopnosti vzhledem k vykonávané práci 5 %, celkem tedy šlo o pokles o 35 %.
18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nezohlednila dostatečně jasně kolísající hodnotu BASDAI a též i omezenou pohyblivost kloubů a postižení páteře, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému stanovení míry poklesu pracovní neschopnosti, a tím i k nesprávnému posouzení žalobcovy žádosti o přiznání invalidity prvního stupně.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 12. 4. 2022, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný, a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených

nákladů řízení. Žalobce se však práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. července 2022

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně